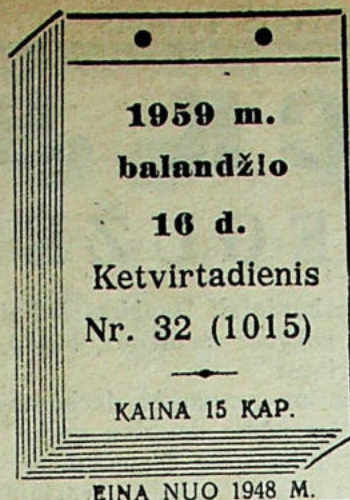

KOLEKTIVINIS DARBAS

LIETUVOS KOMUNISTŲ PARTIJOS ANYKSCIŲ RAJONO KOMITETO
IR RAJONO DARBO ŽMONIŲ DEPUTATŲ TARYBOS ORGANAS

**Tegyvuoja Tarybų Sąjungos
Komunistų partija—didžioji įkve-
pianti ir vadovaujanti tarybinės
liaudies jėga kovoje už komuniz-
mo pastatymą!**

TSKP CK ŠŪKIAI 1959 METŲ GEGUŽĖS PIRMAJAI

1. Tegyvuoja Gegužės Pirmoji — tarptautinio darbo žmonių solidarumo diena, visų šalių darbininkų brolybės diena!

2. Visų šalių proletarai, vienukitės!

3. Kovinis visų šalių darbininkų klasės solidarumas — demokratijos ir socializmo nenugalimumo laidas.

Aukščiau iškelkime proletarinio internacionalizmo vėliavą!

4. TSKP XXI suvažiavimas paženklinio mūsų Tėvynės įžengimą į naują savo vystymosi laikotarpį — išplėstinės komunizmo statybos laikotarpį. Tarybų Sąjungos darbo žmonės! Atiduokite visas jėgas pasauliniams-istoriniams partijos XXI suvažiavimo nutarimams įvykdyti!

5. Broliškai sveikiname visas tautas, kovojančias už taiką, už demokratiją, už socializmą!

6. Testiprėja visų šalių darbininkų klasės ir darbo žmonių veiksmų vienybė! Tegyvuoja visų darbo žmonių organizacijų bendradarbiavimas kovoje už taiką, demokratiją ir tautų nepriklausomybę!

7. Karštai sveikiname visų šalių komunistų ir darbininkų partijas — darbininkų klasės ir visų darbo žmonių avangardą kovoje už taiką, tautų nacionalinę nepriklausomybę, už demokratiją ir socializmą!

Tegyvuoja neišardoma broliška komunistų ir darbininkų partijų vienybė ir susitelkimas!

8. Tegyvuoja visanugalintis marksizmo-leninizmo mokymas — galingas visų šalių darbo žmonių idėjinis ginklas!

9. Visų šalių tautos! Stiprinkite kovą už taikos išsaugojimą ir stiprinimą, už visuotinį saugumą! Ryžtingai demaskuokite imperialistinius karo kurstytojus!

Už tvirtą taiką ir tautų bendradarbiavimą!

10. Pasaulio tautos! Reikalaukite iš JAV ir Anglijos vyriausybių, kad nedelsiant visur būtų nutraukti atominio bei vandenilinio ginklo bandymai ir kad jie būtų uždrausti visiems laikams! Kovokite už ginklavimosi ir ginkluotųjų pajėgų sumažinimą!

11. Visų šalių tautos! Siekite, kad būtų nutrauktas „šaltasis karas“ ir sumažintas tarptautinis įtempimas! Už kuo greičiausią taikos sutarties su Vokietija sudarymą ir okupacinio režimo likvidavimą Vakarų Berlyne!

12. Tegyvuoja pasaulinė socializmo sistema — neįveikiama taikos ir tautų saugumo tvirtovė! Testiprėja ir teklesti didžioji socialistinės stovyklos šalių tautų sandrauga!

13. Broliškai sveikiname didžiąją kinų tautą, statančią socializmą! Tegyvuoja neišardoma Tarybų Sąjungos ir Kinijos tautų draugystė ir bendradarbiavimas — galinga taikos visame pasaulyje tvirtovė!

14. Broliškai sveikiname Albanijos Liaudies Respublikos darbo žmones, statančius socializmą! Tegyvuoja neišardoma Tarybų Sąjungos ir Albanijos tautų draugystė ir bendradarbiavimas!

15. Broliškai sveikiname Bulgarijos Liaudies Respublikos darbo žmones, statančius socializmą! Tegyvuoja neišardoma Tarybų Sąjungos ir Bulgarijos tautų draugystė ir bendradarbiavimas!

16. Broliškai sveikiname Čekoslovakijos Respublikos darbo žmones, statančius socializmą! Tegyvuoja neišardoma Tarybų Sąjungos ir Čekoslovakijos tautų draugystė ir bendradarbiavimas!

17. Broliškai sveikiname Jugoslavijos Federatyvinės Liaudies Respublikos darbo žmones! Testiprėja Tarybų Sąjungos ir Jugoslavijos tautų draugystė kovos už taiką ir socializmą interesais!

18. Broliškai sveikiname Korėjos Liaudies Demokratinės Respublikos darbo žmones, statančius socializmą, kovojančius už nacionalinį savo šalies suvienijimą demokratiniais pagrindais! Tegyvuoja neišardoma Tarybų Sąjungos ir Korėjos tautų draugystė ir bendradarbiavimas!

19. Broliškai sveikiname Lenkijos Liaudies Respublikos darbo žmones, statančius socializmą! Tegyvuoja neišardoma Tarybų Sąjungos ir Lenkijos tautų draugystė ir bendradarbiavimas!

20. Broliškai sveikiname Mongolijos Liaudies Respublikos darbo žmones, statančius socializmą! Tegyvuoja neišardoma Tarybų Sąjungos ir Mongolijos tautų draugystė ir bendradarbiavimas!

21. Broliškai sveikiname Rumunijos Liaudies Respublikos darbo žmones, statančius socializmą! Tegyvuoja neišardoma Tarybų Sąjungos ir Rumunijos tautų draugystė ir bendradarbiavimas!

22. Broliškai sveikiname Vengrijos Liaudies Respublikos darbo žmones, statančius socializmą! Tegyvuoja neišardoma Tarybų Sąjungos ir Vengrijos tautų draugystė ir bendradarbiavimas!

23. Broliškai sveikiname Vietnamo Demokratinės Respublikos darbo žmones, statančius socializmą, kovojančius už nacionalinį savo šalies suvienijimą demokratiniais pagrindais! Tegyvuoja neišardoma Tarybų Sąjungos ir Vietnamo tautų draugystė ir bendradarbiavimas!

24. Tegyvuoja Vokietijos Demokratinė Respublika — visos Vokietijos taikingųjų jėgų tvirtovė kovoje už taiką, už vieningą demokratinę Vokietiją! Broliškai sveikiname VDR darbo žmones, statančius socializmą! Testiprėja Tarybų Sąjungos ir Vokietijos tautų draugystė!

25. Karštai sveikiname didžiąją indų tautą, kovojančią už savo tėvynės pažangą, už taiką Azijoje ir visame pasaulyje! Testiprėja Tarybų Sąjungos ir Indijos tautų draugystė ir bendradarbiavimas!

26. Karštai sveikiname Indonezijos, Birmos, Ceilono, Kambodžos tautas, kovojančias prieš imperializmą, už taiką ir savo šalių nacionalinės nepriklausomybės stiprinimą!

27. Karštai sveikiname Jungtinės Arabų Respublikos tautas! Testiprėja TSRS ir Jungtinės Arabų Respublikos tautų bendradarbiavimas ir draugystė taikos interesais!

28. Karštai sveikiname Irako Respublikos tautas, nusimetusias kolonizatorių ir jų pakalikų jungą, kovojančias už taiką ir savo šalies nacionalinės nepriklausomybės stiprinimą!

29. Karštai sveikiname Arabų Rytų tautas, kovojančias prieš imperialistų intrigas, už vi-

sišką kolonializmo likvidavimą, už nacionalinės nepriklausomybės ir savo valstybių suverenumo stiprinimą!

30. Karštai sveikiname Afrikos tautas, didvyriškai kovojančias už savo laisvę ir nacionalinę nepriklausomybę! Laisvė visoms engiamoms kolonijinių ir priklausomų šalių tautoms!

31. Karštai sveikiname Lotynų Amerikos tautas, kovojančias už taiką ir tautų bendradarbiavimą, už savo nacionalinę nepriklausomybę, prieš imperializmą!

32. Tegyvuoja Anglijos, Jungtinių Amerikos Valstijų, Prancūzijos ir Tarybų Sąjungos tautų draugystė ir bendradarbiavimas tvirtos taikos visame pasaulyje interesais!

33. Karštai sveikiname Vokietijos Federatyvinės Respublikos darbo žmones ir visas pažangiąsias jėgas, kovojančias prieš militarizmą ir fašizmo atgaivinimą! Testiprėja Tarybų Sąjungos ir Vokietijos tautų draugystė!

34. Tesivysto ir testiprėja draugiški Tarybų Sąjungos ir Italijos tautų santykiai!

35. Tegyvuoja Tarybų Sąjungos ir Suomijos Respublikos tautų draugystė ir bendradarbiavimas!

36. Testiprėja ir tesivysto draugiški tarybinės liaudies ir Švedijos, Norvegijos, Danijos, Islandijos tautų santykiai!

37. Tegyvuoja Tarybų Sąjungos ir Austrijos tautų draugystė ir bendradarbiavimas!

38. Karštai sveikiname Japonų tautą, kovojančią už užsienio karinių bazių likvidavimą, už taiką, demokratinį ir nepriklausomą savo šalies vystymąsi!

39. Tegyvuoja lenininė Tarybų Sąjungos užsienio politika — skirtingos visuomeninės santvarkos valstybių taikos sambūvio politika, taikos išsaugojimo bei stiprinimo ir tautų saugumo, ekonominių ir kultūrinių ryšių vystymo su visomis šalimis politika!

40. Tegyvuoja pergalių šlovės apgaubtos šauniosios Tarybinės Ginkluotosios Pajėgos, akylai budinčios taikos, mūsų Tėvynės valstybinių interesų bei saugumo sargyboje!

41. Tegyvuoja neišardoma darbininkų klasės ir kolūkinės valstietijos sąjunga — tvirtas ir nepajudinamas tarybinės santvarkos pagrindas!

42. Tegyvuoja ir teklesti broliška TSRS tautų draugystė — mūsų daigianacionalinės socialistinės valstybės jėgos ir galybės šaltiniai!

43. Tarybų Sąjungos darbo žmonės! Įvykdymė ir viršykime septynmečio planą, pasiekime naują galingą mūsų šalies ekonomikos ir kultūros pakilimą, toliau stiprinkime socialistinės valstybės galią! Pirmyn, į naujas komunizmo statybos pergales!

44. Miesto ir kaimo darbo žmonės! Įvykdymė istorinį uždavinį — pavyti ir pralenkti labiausiai išsivysčiusias kapitalistines šalis pagal produkcijos gamybą vidutiniškai vienam gyventojui!

45. Tarybų Sąjungos darbo žmonės! Kovokite už tai, kad kiekviena žmonė ir statyba, kiekvienas kolūkis ir tarybinis ūkis įvykdytų bei viršytų septynmečio planą! Sėkmingai įvykdžius septynmetį, dar labiau pakils liaudies materialinė gerovė ir kultūrinis lygis!

(Nukelta 2 psl.)

TSKP CK ŠŪKIAI

1959 METŲ GEGUŽĖS PIRMAJAI

(Atkelta iš 1 psl.)

46. Miesto ir kaimo darbo žmonės! Dar plačiau išvystykime visaliaudinį socialistinį lenktyniavimą už 1959 metų — pirmųjų septynmečio metų — liaudies ūkio plano įvykdymą pirmą laiką!

47. Slovē gamybos pirmūnams ir novatoriams, žengiantiems pirmosiose komunizmo statytojų gretose!

48. Tarybų Sąjungos darbo žmonės! Plačiau įdiekite į gamybą pirmūnų patyrimą ir naują techniką, aktyviau atskleiskite ir naudokite liaudies ūkio rezervus!

49. Liaudies ūkio tarybų darbuotojai! Gerinkite vadovavimą pramonei ir statybai, racionaliai naudokite kapitalinius įdėjimus ir materialinius išteklius, atkakliai kovokite už tai, kad būtų laikomasi valstybinės drausmės, už plane numatytą užduočių įvykdymą ir viršijimą!

50. Pramones, statybos ir transporto darbuotojai! Plačiau įdiekite į gamybą kompleksinį mechanizavimą ir automatizavimą, atkakliai kovokite už tolesnę technikos pažangą, už nepaliaujamą darbo našumo kėlimą!

51. Darbininkai ir darbininkės, inžinieriai, technikai ir meistrai! Visokeriopai gerinkite gamybos organizavimą, užtikrinkite ritmingą įmonių ir statybų darbą, stiprinkite socialistinę darbo drausmę! Kovokite už ekonomijos režimą, gerinkite produkcijos kokybę ir mažinkite jos savikainą!

52. Sunkioji pramonė — viso liaudies ūkio tolesnių kėlimo, liaudies gerovės kėlimo ir mūsų Tėvynės gynybinės galios stiprinimo pagrindas. Slovē sunkiosios industrijos darbuotojams!

53. Tarybiniai metalurgai! Tobulinkite gamybos techniką ir technologiją, geriau naudokite įmonių rezervus, spartinkite naujų rūdų telkinių įsisavinimo tempus! Daugiau rūdos, ketaus, plieno, valcuoto metalo, spalvotųjų ir retųjų metalų liaudies ūkiui!

54. Mašinų gamybos ir prietaisų gamybos darbuotojai! Sparčiau konstruokite ir pradėkite gaminti naujausius labai našius įrengimus bei prietaisus, atkakliai kovokite už kompleksinio mechanizavimo ir automatizavimo įdiegimą į liaudies ūkį!

55. Naftos ir dujų pramonės darbuotojai! Nuolat spartinkite naftos ir dujų gamybos ir jų naujų telkinių įsisavinimo tempus. Didinkite naftos perdirbimo įmonių pajėgumus! Greičiau statykite naujas įmones ir dujotiekus! Duokime šaliai daugiau naftos ir dujų!

56. Anglies pramonės darbuotojai! Plačiau įdiekite efektyvius anglies gamybos būdus! Mažinkite anglies savikainą ir gerinkite jos kokybę!

✓ 57. Tarybiniai energetikai, elektrinių ir elektros tinklų statytojai bei montuotojai! Sparčiau atiduokite naudotis ir įsisavinkite naujus energetikos pajėgumus! Duokime šaliai daugiau elektros energijos!

58. Chemijos pramonės darbuotojai! Sparčiau paleiskite veikti naujus pajėgumus, plėskite chemijos produktų asortimentą! Duokime šaliai daugiau labai geros kokybės ir pigių liaudies vartojamų prekių iš cheminės žaliavos!

59. Tarybiniai statybininkai! Spartinkite naujų pramonės įmonių, gyvenamųjų namų, ligoninių, mokyklų ir vaikų įstaigų statybos tempus, gerinkite jos kokybę, plėskite statybą! Plačiau įdiekite industrinius statybos metodus!

60. Statybinių medžiagų pramonės darbuotojai! Didinkite statybinių medžiagų gamybą ir gerinkite jų kokybę! Daugiau medžiagų ir dirbinių septynmečio statyboms!

61. Mlško, medžio apdirbimo ir popieriaus

pramonės darbuotojai! Duokime šaliai daugiau labai geros kokybės medienos, baldų, celiuliozės ir popieriaus!

62. Lengvosios pramonės darbuotojai! Duokime darbo žmonėms daugiau geros kokybės ir gražių audinių, gerų drabužių, tvirtos dailios avalynės ir kitų liaudies vartojamų prekių!

63. Maisto prekių pramonės darbuotojai! Visokeriopai didinkite maisto prekių gamybą, gerinkite maisto produktų kokybę!

64. Žuvies pramonės darbuotojai! Daugiau sugaukite žuvies, plėskite žvejybą atvirose jūrose ir vandenynuose! Geriau naudokite vidaus vandenį, gerinkite produkcijos kokybę ir mažinkite jos savikainą!

65. Tarybinio transporto darbuotojai! Užtikrinkite netrikdomą krovinių pervežimą! Gerinkite keleivių aptarnavimą! Kovokite už kuo greičiausią techninį transporto rekonstravimą!

66. Ryšių darbuotojai! Nuolat vystykite ir tobulinkite ryšių priemones! Siekite, kad paštas, telegrafas, telefonas, radijas ir televizija dirbtų be priekaištų! Gerinkite gyventojų aptarnavimą!

67. Vietinės pramonės ir kooperacijos darbuotojai! Daugiau gaminkite produkcijos, kelkite gamybos kultūrą! Visokeriopai gerinkite buitinį gyventojų aptarnavimą!

68. Kolūkiečiai ir kolūketės! Visokeriopai vystykite visuomeninį kolūkių ūkį, didinkite nedalijamuosius fondus — kolūkių visuomeninio turto pagrindą! Plėskite tarpkolūkinį gamybinį ryšius!

69. Kolūkiečiai ir kolūketės, tarybinių ūkių ir RTS darbuotojai, žemės ūkio specialistai! Duokime Tėvynei daugiau grūdų, mėsos, pieno, vilnos, kiaušinių, medvilnės, linų, cukrinių runkelių, bulvių, daržovių, vaisių ir kitų žemės ūkio produktų!

Kovokite už visokeriopą žemės ūkio kultūrų derlingumo kėlimą ir produkcijos savikainos mažinimą!

70. Žemės ūkio darbuotojai! Visokeriopai vystykite visuomeninę gyvulininkystę, sudarykite tvirtą pašarų bazę, kelkite gyvulių produktyvumą, gerinkite veislininkystės organizavimą! Pralenkime Jungtines Amerikos Valstijas pagal gyvulininkystės produktų gamybą vidutiniškai vienam gyventojui.

71. Kaimo mechanizatoriai! Geriau naudokite pažangiąją techniką, plėskite žemės ūkio gamybos mechanizavimą ir elektrifikavimą! Skleiskite techninę pažangą tarybiniame kaime!

72. Tarybinių ūkių darbuotojai! Daugiau gaminkite žemės ūkio produktų ir mažinkite jų savikainą! Paverskime visus šalies tarybinius ūkius pavyzdinėmis ir labai rentabiliomis įmonėmis!

73. Dirvonų darbuotojai! Įtvirtinkite ir gausinkite pasiektuosius laimėjimus, auginkite gausius ir pastovius grūdų derlius, visokeriopai vystykite visuomeninę gyvulininkystę!

74. Žemės ūkio darbuotojai! Sėkmingai atlikime 1959 metų pavasario sėją, išauginkime gausų visų žemės ūkio kultūrų derlių!

75. Kolūkiečiai ir kolūketės! Rūpestingai tvarkykite visuomeninį ūkį, geriau naudokite žemę, sparčiau įdiekite sėjomainas! Plačiau naudokite novatorių patyrimą ir mokslo laimėjimus, kelkite darbo našumą!

Siekiame gauti kuo daugiausia žemės ūkio produktų iš 100 hektarų žemės!

76. Tarybinės prekybos ir visuomeninio maitinimo darbuotojai! Kovokite už aukštą gyventojų aptarnavimo kultūrą, geriau patenkinkite didėjančius darbo žmonių poreikius!

77. Tarybiniai tarnautojai! Tobulinkite vals-

tybinio aparato darbą! Atidžiai rūpinkitės darbo žmonių poreikiais! Už gerą tarybinio aparato darbo organizuotumą ir darnumą!

78. Mokslo ir aukštųjų mokyklų darbuotojai! Kovokite už tolesnį mokslo klestėjimą, už techninę pažangą! Palaikykite glaudesnį ryšį su liaudies gyvenimu! Ruoškite specialistus, vertus komunizmo epochos!

Tegyvuoją pažangusis tarybinis mokslas!

79. Slovē tarybiniams mokslininkams, inžinieriams, technikams ir darbininkams, įvykdžiusiems puikų žygdarbį — paleidusiems pirmuosius pasaulyje žemės palydovus ir kosminę raketą, kurie atvėrė tarpplanetinių skridimų erą!

80. Literatūros ir meno veikėjai! Kovokite už didžią idėjišką kūrinį ir meninį meistriškumą! Už glaudų, neišardomą literatūros ir meno ryšį su liaudies gyvenimu, su dabartimi!

81. Liaudies švietimo darbuotojai! Kelkite vaikų mokymo kokybę, kovokite už glaudų mokyklos ryšį su gyvenimu, su gamyba! Skiepykite augančiąją kartą meilę darbui ir ištikimybę tarybinei Tėvynei, komunizmui!

82. Medicinos darbuotojai! Gerinkite ir vystykite liaudies sveikatos apsaugą, kelkite gydytojų ir sanitarinių įstaigų darbo kultūrą! Įdiekite į praktiką naujausius medicinos mokslo laimėjimus!

83. Tegyvuoją darbo žmonių deputatų tarybos — tikrai liaudiški mūsų šalies valdžios organai!

84. Tarybinės profsąjungos! Visokeriopai vystykite kūrybinę darbininkų klasės ir inteligentijos iniciatyvą bei aktyvumą! Nenuilsdami rūpinkitės, kad toliau būtų keliama materialinė darbininkų ir tarnautojų gerovė bei kultūrinis lygis! Mobilizuokite darbo žmonių pastangas septynmečio planui įvykdyti!

85. Tegyvuoją Tarybinės moterys — aktyvios komunizmo statytojos!

86. Tegyvuoją Visasąjunginę Lenino Komunistinę Jaunimo Sąjungą — ištikimas Komunistų partijos padėjėjas ir rezervas, priešakinis jaunųjų komunizmo statytojų būrys!

87. Komunistai ir komjaunuoliai! Ženkite visaliaudinės kovos už TSKP XXI suvažiavimo nutarimų įvykdymą, už komunizmo Tarybų Sąjungoje pastatymą avangarde!

88. Komjaunuoliai ir komjaunuolės, tarybinis jaunimas! Mokykitės gyventi ir dirbti komunistiškai! Ugdykite puikias moralines savybes! Būkite sąmoningi ir nenuilstami komunizmo statytojai!

89. Pionieriai ir moksleiviai! Uoliai ir atkakliai įsisavinkite žinias ir darbo įgūdžius! Ruoškites tapti aktyviais kovotojais už didįjį Lenino reikalą, už komunizmą!

✓ 90. Tegyvuoją didžioji tarybinė liaudis — komunizmo statytoja!

91. Tegyvuoją ir testiprėja neišardoma Komunistų partijos ir tarybinės liaudies vienybė — socialistinės santvarkos jėgos šaltinis, naujų laimėjimų statant komunizmą laidas!

92. Tegyvuoją Tarybų Socialistinių Respublikų Sąjungą — mūsų šalies tautų draugystės tvirtovę, neįveikiama taikos, demokratijos ir socializmo tvirtovę!

93. Tegyvuoją mūsų brangioji Tarybinė vyriausybė!

94. Tegyvuoją Tarybų Sąjungos Komunistų partiją — didžiąją įkvėpiančią ir vadovaujančią tarybinės liaudies jėgą kovoje už komunizmo pastatymą!

95. Su marksizmo-leninizmo vėliava, Komunistų partijos vadovaujami, — pirmyn, į komunizmo pergalę!

✓ 96. Tegyvuoją komunizmas — švlesioji visos žmonijos ateitis!

**Tarybų Sąjungos Komunistų partijos
Centro Komitetas**

Juozas Baltušis

(50-ąsias gimimo metines minint)

Balandžio 14 d. sukako 50 metų, kai gimė įžymus tarybinis lietuvių rašytojas Juozas Baltušis.

Baltušis Juozas — Juozėnas Albertas gimė Rygoje, darbininkų šeimoje. Tėvas ir motina dirbo fabrikuose. Po kurio laiko Juozėnų šeima atvažiuoja į Kupiškio valsčių. Pradžioje devynerių metų berniukas piemenauja pas buožes, po to bernauija. Ne vieną karčią ašarą jis nurišo, keisdamas šeiminius. O apie mokyklą jis tegalėjo tik svajoti. Juozukas pramoko skaityti ir rašyti vien tik iš motinos parodytų raidžių.

1929 m. dvidešimties metų jaunuolis atvyksta į Kauną. Čia jis tikisi surasti darbo, pradėti mokytis. Bet tai buvo tuščios viltys. Nors vargais negalais gauna darbo — tampa pasiuntiniu spaudos platinimo kontoroje, tačiau uždirbtų centų neužtenka pragyvenimui. Todėl jis ima papildomo darbo — naktimis vaškuoja teatro ir kitų įstaigų parketą.

Tuo pat metu jis dega noru rašyti, pavaizduoti gyvenimą tokį, koks jis iš tikrųjų yra. Į kūrybinį darbą skatino besiplečianti Lietuvos Komu-

nistų partijos vadovaujama darbo žmonių kova prieš fašistinį režimą. Deja, pirmieji jaunojo Baltušio literatūriniai bandymai prasidėjo gana triukšmingai: išspausdintų pirmųjų savo apsakymų „Raudonlapiai runkeliai“, Juozas Baltušis buvo išmestas iš darbo, nes kūrinyse labai užrūstino darbdavį.

Po kurio laiko jis gauna darbo spaustuvių, kur dirba knygrišiu ir linotipininku. Su dar didesniu kūrybiniu užsidegimu naktimis jis rašo naujus apsakymus. Šių apsakymų rinkinys, pavadintas „Savaitė prasideda gerai“, išvydo dienos šviesą 1940 metais.

Pirmaisiais Tarybų valdžios metais J. Baltušis aktyviai įsijungia į kūrybinį ir visuomeninį darbą. Buvęs samdinys ir pasiuntinys skiriamas „Jaunojo ūkininko“ laikraščio atsakinguoju redaktoriumi.

Didžiojo Tėvynės karo metais J. Baltušis atiduoda visas savo jėgas kovai prieš fašizmą. Gyvendamas Maskvoje, jis aktyviai dirba Visąsąjunginiame radijo komitete. Daug jo apsakymų ir feljtonų buvo išspausdinta

Maskvoje išėinančioje spaudoje, o taip pat Amerikos lietuvių laikraščiuose. 1943 m. išėjo J. Baltušio apsakymų rinkinys „Baltieji dobiliukai“. Rašytojas-komunistas šioje knygoje jaudinantiškai pavaizdavo lietuvių liau-

dies partizanines kovas. Ypač meistriškai parašytas apsakymas „Partizanas Daura“. Apsakyme „Baltieji dobiliukai“ rašytojas parodė kolūkių gyvenimą, rusų kolūkiečių brolišką bendradarbiavimą su

pasitraukusiais į gilų užnugarį lietuviams.

Pokario metais J. Baltušis pradėjo reikštis kaip dramaturgas ir scenaristas. Jis sukūrė plačiai žinomas pjeses „Gieda gaideliai“, „Anksti ryteli“, parašė kino scenarijų „Tolimoje apylinkėje“.

○ kas šiandien nežino 1957 m. pasirodžiusio J. Baltušio romano „Parduotos vasaros“! Visa mūsų skaitančioji visuomenė sutiko šį kūrinių kaip didelį visos tarybinės lietuvių literatūros laimėjimą. Romanas buvo pažymėtas Valskybės respublikine pirmo laipsnio premija ir per trumpą laiką išleistas du kartus.

Turtinga J. Baltušio kūryba yra neatskiriama nuo įvairiapusiško visuomeninio

darbo. Pirmaisiais pokario metais jis dirba respublikos radijo komiteto pirmininku, organizuoja ir stiprina radijo darbą, užima vadovaujančius postus rašytojų organizacijoje bei jos spaudos organų leidime. Rašytojas — aktyvus visuomenininkas yra ilgametis Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos deputatas. Siuo metu jis yra Lietuvos kinematografijos darbuotojų sąjungos organizacinio biuro pirmininkas.

Ilgiausių ir vaisingiausių kūrybinio darbo metų — toks yra lietuvių liaudies nuostabiausias linkėjimas darbininkui — rašytojui Juozui Baltušui jo gimimo 50-ųjų metų proga.

D. RODA

„Tai iš mūsų gyvenimo“...

Pamenu, į biblioteką atėjo šešiasdešimtmetė moteriškė ir nedrąsiai pasiteiravo:

— Ar neturite knygos iš piemenų gyvenimo? Tos, kur Baltušis parašė?

„Parduotų vasarų“ bibliotekoje tikrai nebuvo. Knyga keliavo per skaitytojų rankas. Moteriškė net nuliūdo:

— Iš Niūronių kaimo atkeliavau. Sakau, gal čia gausiu. Mūsų kolūkiečių klube skaitykloje tos knygos nesučiupsi. Ją žmonės graibystėje graibsto.

Ką gi, teko eiti pas skaitytojus, kad patenkintume jos pageidavimą.

minga žinia: A. Vienuolis-Zukauskas mirė. Mirė staiga, parėjęs iš pasivaikščiojimo Sventosios parktetimis ir pastatęs gumbutą į lazda į kampa.

Šiandien Anykščiuose rajoninė Dainų šventė.

O kokia džiugi moteriškė atėjo su perskaityta knyga!

— Tai iš mūsų gyvenimo viskas surašyta, — pareiškė jinai. — Juk taip, kaip Akvilė, ir aš piemenavau.

Taip kalbėjo paprasta kolūketė Julė Ridikienė.

Ne vien kaimo žmonės J. Baltušio „Parduotos vasaros“ patinka. Su dideliu pasitenkinimu jas skaito darbininkai, inteligentai ir moksleiviai. Nė vienas knygos egzempliorius nepatenka į lentyną.

R. KLIMASKAUSKAITE
Anykščių rajoninės
bibliotekos vedėja

Štai už Kavarsko mašina išsiplės į kalnėn. Dešinė, kiek tik akis užmeta, vingiuoja grakščiuolė Sventoji. Laisvai iškėdusi savo žilvintines kasas, juodųjų serbentų garbiniais išsikėlusi krantus, pasibarsčiusi krūtinę auksiniu smėliu, telkia ji giliose sietuose amžių mintis ir svajones. O ten, tolimoje, kur iki pat horizonto nuvilniuoja žalioji miškų jūra, kur tyliai šlama šimtamečiai ažuolai ir pušys išmetė saulėn savuosius vainikus, ten švystelėjo kažkas baltu nuometu. Štai nebematyti, dingio žalumynų maršose, paskendo tirštųjų girių lapų. O štai ir vėl išniro, dar ryškiau švystelėjo, ir vėl... Lyg pasakų gulbė skrenda iš tolo, lyg artimas draugas moja savo balta ranka.

Tai Bilūnas! Jonas Bilūnas, taurusis anykštėnas, didis mūsų žodžio meistras, taip daug žadėjęs savo liaudžiai ir taip anksti užgesęs vėsių Zakopinės kalnų papėdėje. Tai jo „Laimės žiburį“ simbolizuoja antkapinis paminklas švyti mums tenai, už penkiolikos kilometrų Lūdiškių piliakalnyje, paskutinėje dainiaus polsio vietoje.

Ogi buvo jis pagerbtas ir sveitingoje lenkų žemėje. Išsėjęs šalia įžymųjų lenkų tautos dainių ir meno kūrėjų. Lankė jo kapą zakopanietis, lankė iš tolimų kraštų atklydęs svečias, ieškas šituose kalnuose ne vien jėgų ir sveikatos, bet ir atodvėsio savo širdžiai. Ateldavo valkai ir paaugliai, ateldavo pradžiai seniai, ilgus metus kovoję už lenkų tautos laisvę ir nūnai Liaudies Demokratinėje Lenkijoje susilaukę šviesesnių dienų. Nuo amžinu sniegu padengtų Tatrų viršukalnių nusileisdavo čia narsuolis kairietis, kad padėtų prie jo kojų tauriausios meilės ir pagarbos simbolį — nuostabiąjį edelvėisą.

Keturiasdešimt šešerius metus išsėjęs Jonas Bilūnas tenai, o kai nuvykome — savo akimis pamatėme: neužžėlė čia takelis į jo kapą ūksmingame pamūryje, neužgeso didžios jo širdies atminimas. Ropertingų rankų pasodinti medžiai globė ji nuo audrų ir vėjų, būnūs bijūnai glaudė prie juodojo granito sunkias savo žiedų kepurės, gailiai kvepėjo rasotės, tik ką suskintos gėlių puokštės, nugulusios visą antkapio papėdę... Ir vis dėlto:

Kai numirsiu, man pakaskit Ant Sventosios upės kranto...

Nes kas gi atstos dainiui jo gimtąją žemę, kas pavaduos jo širdžiai tą šalį, kur paprastutis lietuviškas alksnis nušlama tūkstantį kartų gražiau už Paryžiaus platanus ir Afrikos palmes, kur kietas laukų akmenėlis nuglosto sukaltusius kelevio padus švelniau už kaučiukinį Anglijos plentą, už visų minkščiausią aksomą ir kur vienas gurkšnis šaltinio vandens atgalvina širdį stipriau už visus šiltus ir šaltus užsienio vandenius!

O kiek kairėliau, kur staigiai alkūnė daro Sventojai, kur tvilksta saulėje slaurojo geležinkelio juosta, marguliuoja patys Anykščiai, su aštriabokšte raudono mūro bažnyčia, iš tolo boluojančiu naujuoju veltinių fabriku, valvorykštes tvieskančia hidroelektrine, jaunais sodais ir vešliais gėlynais. Tenai, įkalnėlyje, išsisi kitas didis mūsų dainius, nemirtingosios Paskenduolės, pulkiųjų Kaukazo legendų, Išduktės ir Puodžiūnkiemio autorius A. Vienuolis-Zukauskas. Išsisi savo paties rankomis sodintų obelių pavėsyje, apsuptas kuplių lėpų, dar tebelaukančių savo šakose jo dirbtus inkilus. Tebestovi ir žalsvas dviaukštis namas su pravirom durim į balkoną, kuriame, rodos, tik vakar stovėjo jis pats, pasirėmęs gumbuta lazda, stebėdamas giedrą vasaros saulėtekį. Ši lazda dabar stovi jo darbo kambary, kur jis pastatė ją paskutinį kartą parėjęs nuo Sventosios krantų.

Ir nejučiomis prisimena man paskutinis sustikimas su juo. Buvo tai Palangoje, ankstyvą praėjusios vasaros sekmadienio rytą. Sėdėjau tada rašytojų polidinti medžiai globė ji nuo audrų ir vėjų, būnūs bijūnai glaudė prie juodojo granito sunkias savo žiedų kepurės, gailiai kvepėjo rasotės, tik ką suskintos gėlių puokštės, nugulusios visą antkapio papėdę... Ir vis dėlto:

sio namų palangėje. Tylu, ramu aplinkui, visi dar miega, tik paukščiai čirkšteli pušų šakose. Ir staiga pro vartus įėjo jis, mylimas rašytojas. Kažkoks ypatingai nušvitęs, žvalus, judrus, šviesla šlaudine skrybėlė ant galvos. O jo rankose buvo šita pati gumbutą į lazda.

— Ko sėdi dabar čia vienas? — pratarė linksmai. — Eik maudytis! Jūroje šį rytą vanduo toks, kokiame aš nesimaudžiau visą gyvenimą. Eik, nesėdėk!

— Negaliu. Gydytojai uždraudė.

— Klausai tu jų! Man irgi uždraudė, o aš viską darau atvirkščiai. Ir pulkiai jaučiuosi,

kaip matal!

Smagiai nusijuokė, sėdo greta ant suoluko, bet tuoj ir vėl pakilo.

— Lukterėk!

Beveik bėgte užbėgo į antrąjį namų aukštą, trinkelėjo durimis. Ir šis trinkelėjimas kažkodėl nusmelkė širdį skaudžia abejone: ar gerai, o! ar gerai daro jis, neklusydamas gydytojų? Jo amžiuje reikėtų kitaip, atsargiau, pasitausojanč... Ir beveik tą patį momentą sukaukšėjo jo žingsniai ant laiptų. Atėjo nešinas savo knyga „Iš mano atsiminimų“.

— Paimk, čia tau, — ištisė ją man; nusišypsojo gera tokia šypsena ir pridūrė: — Dabar tu būsi man skolingas. O gydytojų neklausyk. Tegu jie sau kalba, o tu daryk viską priešingai!

Spraustelėjo man knygą į rankas ir skubiai vėl nuėjo, dingdamas namų koridoriuje. Atverčiau retos ir brangios dovanos viršelį. Tituliname jos puslapyje švitéjo dar nenudžiūvusio rašalo įrašas, padarytas A. Vienuolio-Zukausko ranka. O po juo data: 1957. VIII. 9.

Daugiau aš nebemačiau jo. Kitą dieną jis kartu su šeima išvyko iš Palangos. O dar po kelių dienų atėjo iš Anykščių skaus-

Iš visų kolūkių, iš Svėdasų, Skiemonių, Andrioniškio ir Debelių nuo pat ryto suvažiuojo čia žmonės. Didžiausi atlidai, vskupo vizitas, gausiausi jomarkai nesutraukdavo jų tiek, kiek dabar. Ir nei kriukšnių klaučių, nei bllaunančių avių jų ratuose, nei maldaknygės jų rankose. Suvažiuojo žmonės padalnuot. Tiesiog padalnuot. Ir pašokti, žinoma. Išstis jaunimo choral, liaudies šokių kolektyvai tik žiebia nacionalinių apdarų spalvomis, tik skamba juokas, derinami balsai ir kapelių stygos. Į jaunųjų gretas rikiuojasi ir žilagalviai seniai, ir nuometuotos moterys, dar atmenančios tuos laikus, kai didžiausia liaudies pramoga buvo karčiama ir bažnyčia, kai saulėlė entuziastų apdailomis nuo caro žandarų vaidino nuošaliu klūne „Tada Blinda“ ir kai liaudies menas kaupėsi tik tylojo sutartinėje, patarlėje ir pasakoj...

Sugriaudė orkestras, sušlamėjo keliamaus vėliavos, ir pasijudino, pasijudino... Vaziuoja sunkvežimio kėbule meška su alučio bačka, svetingai linkiudama savo gauruota galva. Vaziuoja kone natūralaus dydžio troba — su langais ir durimis, su geltono klevo prieangiu. Čia tėvas ir

motina atsisvelkina su jauna dukrele. Ne į tolimą užjūrį duonos kasho ieškoti, ne už nemylimo vyro išeina ji, o ten, kur kiekvieną rudenį traukia tūkstantčiai mūsų jaunimo su knyga rankoje ir tėvų palaiminimu širdy. Vilniaus universiteto auditorijos, institutų, specialiųjų mokyklų salės laukia jų. Nesibalgiančiais ešelonais išdunda tūkstantčiai jų į Maskvą, Leningradą, kitus stambiuosius Tarybų šalies miestus semtis mokslo ir žinių, išelti praktika, apginti mokslinį darbą... Kad grįžtu paskui visi, atiduotų gimtajai žemei sukauptą išmintį, toliau vystyti mūsų gyvenimą. Ilgal lydime akimis šią trobą sunkvežimio kėbule, ir kelstas jasmas vagias krūtinėn. Džlugu ir altru širdy, lyg kartėlis, lyg sunkiai sugaunamas pavydas slogina šventinę nuotaiką. Ogi buvome ir mes jauni. Gal ne mažiau troškome mokslo ir šviesos, ne mažiau veržėmės prie žinių, prie meno ir kultūros lobių. Bet vyko kova. Ne vien dėl laisvės, dėl teisingesnio, šviesesnio gyvenimo. Kova ir dėl kasdieninės duonos kasho. Ir taip mažai belikdavo minučių mūsų svajonėms, mokslo ir kūrybos siekimams. Mes brandome lėtai. Išsilus dešimtmečius. Ir pavargome anksčiau, negu išprusom, pasirušėm darbui. Dabar taip norėtusi imtis didžiųjų darbų, užimoti visu platumu — juk dabar visos sąlygos tam sudarytos. Bet pasunkė sparnai sveria žemyn, traukia jau atgal į žemę motinėle... Ir štai kodėl visa širdimi norisi pasakyti: tebūnie tūkstantį kartų šlovė Didžiajam Spaliui, kuris palengvino, įprasmino, šviestai nugiedrino savo spinduliais naujosios mūsų kartos jaunytel...

ORGANIZUOTAI, SPARČIAI

(Reportažas)

Brigadininkas V. Stasiulionis ilgai stebėjo tekančią saulę, o paskui jo klausą pasiekė pradžioje tolimes, bet vis artėjantis traktoriaus gausmas.

„Vladas nepramigo“ — pagalvojo brigadininkas ir nuėjo per lauką, kur turėjo prasidėti sėja. Tempdamas sėjamąją atvažiavo traktorius. Brigadininkas paspaudė plačią traktorininko Vlodo Žvirblio ranką. Užsimezgė kalba. Paskui pasirodė vežimai su grūdais. Ant pirmo važiavo ir agronomas Žukas.

— Kiek galvojate užberti grūdais? — paklausė jis, pasisveikinęs su brigadininku.

— Žemės mažokai turim paruošę, — nusiskundė brigadininkas.

— Mes su prikabinėtoju galvojame taip: — dėstė lėtai Vladas Žvirblis. — Aš per dieną sėsiu. Penkiolika hektarų padarysim. Naktį Aloyzas Kazukauskas ruoš žemę. Jis irgi 15 ha sulėkščiuos. Paskui kitą rytą vėl sėsim. Šimtą dvidešimt hektarų apsisėsim per savaitę. Ir pridūrė:

— Trečią brigadą šiomet aplenksim.

— Sugalvojot gerai, — pritarė agronomas. — O jei dar žemę ruošit ir arkliais — per savaitę apsisėsit.

Per lauką nuvažiavo sėjamoji, palikdama paskui save pilnas gyvybės žemės lysveles.

Tą dieną Vladas įvykdė savo žodį: pasėjo 15 ha avių. Gerai darbavosi prie sėjamosios Elena Gavėnavičiūtė ir Antanas Radžiūnas.

Elena ne pirmi metai dirba prie sėjamosios. Ji į šį darbą įprato ir mašina važinėja po lauką be sustojimų.

— Kitose brigadose prie sėjamosios žmonės kaitalioja, — pasakojo mums brigadininkas. — Aš darau atvirkščiai. Tie patys dirba visą sėjos laiką, todėl kas metai gerai grūdus įsėjame, o ir žmonės jaučia atsakomybę.

— Daug jau apsėjote dirvų? — užklausė brigadininką.

Jis ėmė skaičiuoti: „šeštadienį 16 ha avių, pirmadienį — 15 ha. Antradienį — 17 ha mašina ir 12 ha rankomis. Taigi, apie 60 ha jau turim“ — pasakė jis. Ir pasigyrė:

— Bulvių turim pasodinę. Nustebom. Bulvės balandžio mėnesį? Labai jau neįtikėtina.

— Nieko nuostabaus. Mes truputį iš rudens pasodinom, taip sakant, lyg ir bandymui. Tai pirmininko išmone. Ir žinot, neišsalo. Tokia

jau žiema pasitaikė. Gegužės mėnesio pabaigoje šviežių bulvių turėsime.

Brigadoje dieną ir naktį nenutyla traktoriaus daina, darbštūs „Žalgirio“ kolūkio žmonės drąsiai šturmuoja pirmąjį septynmečio pavasarį.

— Po 10 centnerių ir nė kiek mažiau, — tvirtai pasakė brigadininkas Stasiulionis. — Toks šių metų mūsų brigados užmojis.

Nepatikėti negalima, matant didelį pavasarinį žmonių ryžtą.

Č. BYTAUTAS

NAUJAS ŽURNALAS

Nuo gegužės mėn. pradėdamas leisti naujas mėnesinis žurnalas „Mūsų sodai“. Žurnalas bus iliustruotas, dalis iliustracijų — spalvotos.

Žurnale bus plačiai rašoma apie pramoninių sodų, uogynų ir medelynų įveisimą bei priežiūrą, apie vaisių perdirbimą ir išlaikymą žiemą.

Daržininkystės skyriuje bus rašoma apie daržovių auginimą inspektuose ir šiltnamiuose.

Be to, bus rašoma apie vaistinių augalų auginimą, apie bičių, paukščių ūkį, kailinių žvėrelių auginimą.

Kaimo ir miesto namų šeimininkės ras vertingų patarimų apie valgių gaminimą iš daržovių ir t. t.

Žurnalo „Mūsų sodai“ kaina 3 mėn. 7,5 rub.

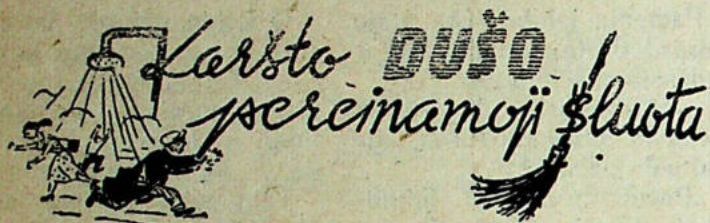
Miško augintojai vykdo išsipareigojimus

Anykščių miškų ūkio darbuotojai, vykdydami TSKP XXI suvažiavimo nurodymus uždavinius, prisėmė išsipareigojimą miško sodinimo planą įvykdyti 102 proc.

Anksti buvo pradėti miško sodinimo darbai. Mikierių girininkijoje jau apsodinta 11 ha pušies daigais. Svėdasų, Anykščių ir kitose girininkijose pasodinta pusė milijono pušies daigų.

Anykščių ir Svėdasų girininkijų medelynuose sodinamas kanadinis topolis. Sodinant gyvašakėmis, į medelynus jau įterpta daugiau kaip 3 tūkstančiai kanadinio topolio ūgių.

G. KARPONIS

sveikina

„Kibirkštės“ kolūkio stambųjų raguočių fermos vedėja Valančiūnė ir visas to kolūkio karvių melžėjas, „sugebėjusias“ per balandžio mėnesio pirmąjį dešimtadienį 100 ha žemės naudmenų pagaminti vos po 0,9 cnt pieno, iš karvės per dieną primelžti po 1,9 litro pieno ir „iškovoti“ pieno gamyboje paskutinę vietą rajone.

Katė per tą laiką būtų daugiau priverkusi, negu gavo pieno iš savo visuomeninių karvių kibirkštiečiai. Ir iš kur tos karvės duos daugiau pieno, jeigu visas pašarų davynys — ruginiai, šiaudai ir vanduo (o ir vandens dar ne visada iki soties karvės atsigeria).

O gal kibirkštiečiai galvoja išvesti tokią karvių veislę, kurios palaipsniui atprastų nuo pašarų ir vandens ir

duotų produkciją?

Už tokias „bandymus“ ir pasiektus „rezultatus“ kibirkštiečiams ir teks iš Puškinio vardo kolūkio perimti Pereinamąją šluotą, kuri padės iššluoti čia visas negetoves.

Iš anksto pranešame, kad šluotos įteikimo metu iškilnių nebus, išskyrus tik gal tai, kad „Kibirkštės“ kolūkio vadovams teks smarkiai paraudonuoti priimant šią dovaną.

Dar kartą primename „Aušros“ kolūkiui, kad Pereinamosios šluotos kotas atsisukęs ir šio kolūkio pusėn. Per balandžio mėnesio pirmą dešimtadienį 100 ha žemės naudmenų aušriečiai pagamino tik 1,1 cnt pieno. Jeigu padėtis nepasikeis, šluota šį kolūkį aplankys antrą kartą. „KARSTAS DUSAS“

Dosnūs praeiti metai buvo Linkuvos rajono „Didžiojo Spalio“ kolūkio nariams. Pernai jų artelė tapo milijonieriumi. Ypač gerų rezultatų pasiekė kolūkio galvijų fermos darbuotojai. Iš kiekvienos karvės gauta po 2.554 kg pieno, o 100 ha naudmenų — po 230 cnt. Pirmaujanti melžėja M. Balčiūnienė iš kiekvienos 13 karvių primelžė po 2.600 kg pieno. Siemę ji išsipareigojo primelžti iš karvės po 3.050 kg pieno. Kolūkyje šiais metais iš kiekvienos karvės numatyta gauti nemažiau kaip po 2.950 kilogramų pieno.

Nuotraukoje: fermos vedėjas A. Mitė ir melžėja M. Balčiūnienė pieno riebumo nustatymo laboratorijoje.

V. Braza (ELTOS) nuotr.

MŪSŲ PAPUOŠALAS

Gandalizdis — sodybos papuošalas. Daugelis kolūkiečių dejuoja, kad paskutiniuoju metu sumažėjo gandrų. O kiek gi mes įrengėme jiems gandalizdžių? Tikriausiai, nė vieno.

Gandrai yra naudingi paukščiai. Jie naikina kai kuriuos augalų kenkėjus, ypač šliužus. Todėl norint, kad šie paukščiai puoštų mūsų sodybas, įrenkime daugiau gandalizdžių. O tai padaryti dar pats laikas.

V. JANAUSKAS

Metrikacijos

BIURE

Anykščių metrikacijos biuras gavo pareiškimus sekančioms santuokoms registruoti:

1. Meišto Mykolo, s. Jono, gyv. Sterkionių kaime, Debeikių apylinkėje, su Vanagaite Janina, d. Antano, gyv. Debeikių mieste.

2. Vaitkūno Kazio, s. Karolio, gyv. Kavarsko rajone, Kurklių apylinkėje, Užsilių kaime, su Gulauskaite Elena, d. Vinco, gyv. Anykščių rajone, Diktarių apylinkėje, Gudiškių kaime.

3. Gražio Vytauto, s. Jurgio, gyv. Šeimininkų apylinkėje, „Svyturio“ kolūkyje, su Kaušpėdaite Vale, gyv. Vikonių apylinkėje, „Paryžiaus Komunos“ kolūkyje.

4. Jogėlos Broniaus, s. Juozo, gyv. Skiemonių apylinkėje, Skiemonių miestelyje, su Krikštaponyte Anele, d. Antano, gyv. Skiemonių mst.

5. Sukio Aloyzo, s. Juozo, gyv. Vikonių kaime, su Janonyte Genovaite, d. Antano, gyv. Vilniaus mieste, Tilto g-vėje Nr. 23-1.

6. Ivanausko Prano, s. Justo, gyv. Aulelių apylinkėje, Padvarių kaime, su Kutkaite Marcijona, d. Juozo, gyv. Kunigiškių apylinkėje, Vaitkūnų kaime.

7. Kulevo Balio, s. Antano, gyv. Bikūnų apylinkėje, Elmininkų bandymų stotyje, su Klimavičiūte Laima, gyv. Elmininkų bandymų stotyje.

8. Girskaus Algirdo, s. Juozo, gyv. Bikūnų apylinkėje, Pavarių kaime, su Tylaite Anele, d. Jono, gyv. Bikūnų apylinkėje, N. Elmininkų kaime.

9. Subo Jokūbo, s. Tomo, gyv. Kavarsko rajone, Kurklių mst., su Grilauškiene Uršule, d. Mykolo, gyv. Anykščių mst.

J. SADONAS

Redaktorius Z. VALIAUSKAS

Agromono PATARIMAI

Tinkamai panaudokime fosforitmilčius

Elmininkų bandymų stotyje atlikti tyrimai parodė, kad tręšiant miežių, žirnių ir rugių pasėlius grynais fosforitmilčiais, jų veikimas į derlių labai nežymus.

Zymi dalis mūsų rajono kolūkių fosforitmilčius tręsimui vartoja taip pat, kaip superfosfatą, t. y. grynus, todėl ir žymesnio efekto negauna. Kai kas net mano, kad fosforitmilčiai yra menkavertė fosforinė trąša.

Tikrovėje gi tinkamai panaudoti fosforitmilčiai gali prilygti superfosfatui.

Elmininkų bandymų stotyje fosforitmilčiai kompostuojami su durpėmis. Durpės naudojamos žemutinio tipo, mažo rūgštingumo. 1 tona fosforitmilčių sumaišoma su 50 tonų durpių. Tokiu kompostu patręšus dirvas, iš rugių gautas 4,9 centnerio grūdų derliaus priedas, o į juos įsėtų daugiamečių žolių pirmais metais gauta 12,2, o sekančiais — 8,2 centnerio šieno derliaus priedas. Po to pasėtų vasarinių kviečių derliaus priedas gautas 1,7 centnerio grūdų.

Gautieji duomenys rodo, kad patręšimas durpių fosforitmilčių kompostu, duodant jo 20 tonų i ha, yra labai efektyvus. Tokio komposto pagaminimas, išvežimas ir paskleidimas vienam hektarui kaštuoja apie 300 rublių. Jau pirmųjų metų derliaus priedas šias išlaidas padengia su kaupu. Tokio komposto veikimas dar ryškus ir ketvirtais metais po tręšimo. O keturių metų derlių priedas duoda iš ha papildomai 2000 pašarinių vienetų.